

Mededelingenkrant

De Vergulde Swaen

Jaargang 7 - nummer 2 (027) Juni 2010

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - www.swaen.org
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Van de voorzitter

Het lijkt een actief jaar te worden. In de laatstgehouden Algemene Ledenvergadering (ALV) in maart, hebben we de plannen ontvouwd.

Jaarplan

Een ambitieus jaarplan 2010-2011. Met nieuwe exposities, interessante lezingen en activiteiten op het gebied van kwaliteitsverbetering in het algemeen, waaronder zaken als website, ledenwerving, interne en externe communicatie, invoering nieuwe software, enz.

Kwaliteitsverbetering

Ook de commissies zijn actief. Commissieleden werken ook aan kwaliteitsverbetering, o.a. door nauwkeurige inventarisatie, registratie en archivering van zaken en taken. Een tijdrovende klus, maar het gebeurt wel.

Al deze zaken kunnen alléén goed gedaan worden, dankzij de hulp van onze vrijwilligers. Vanaf deze plaats nogmaals een compliment aan hen, die onze bestuurlijke werkzaamheden ondersteunen met noeste arbeid. Hulde aan hen die dat toekomt.

Deze uitgave

In deze uitgave ook weer een melange van mededelingen en historische zaken op rij.

Als ook u een leuk verhaal kan optekenen, of als u beschikt over unieke foto's die zelf een verhaal vertellen, dan houdt de redactie zich aanbevolen daar (samen met u) een artikel aan te wijden.

Veel leesplezier gewenst.

Piet van Rietschoten

Voorzitter HVZ

Kruidenierswinkel Boertje

De auteur van dit artikel, heer M. Boertje neemt u mee terug in de tijd en vertelt over de kruidenierswinkel van de fam. Boertje aan de Ringdijk 110, in de periode 1945 tot 1969.

Rubriek: herinnert u zich deze nog...?

In het jaar 1945 nam de fam. Boertje de kruidenierswinkel over van de gezusters Van Rijs, inclusief de woning, winkelvoorraad en inventaris. Als men tegenwoordig naar de winkel gaat om boodschappen te doen en de supermarkt binnenkomt met eventueel een spiekbrieftje in de zak van wat u denkt nodig te hebben, is bijna alles voorverpakt in dozen, zakken of flessen en in alles wat men tegenwoordig emballage pleegt te noemen. Wat een wegwerpartikelenberg en grondstoffenverspilling dat alles teweegbrengt, hoef ik u toch niet uit te leggen. De media maken ons dat toch wel duidelijk, nietwaar? Hoe anders ging dat vroeger. Alles was los te koop en stond in grote

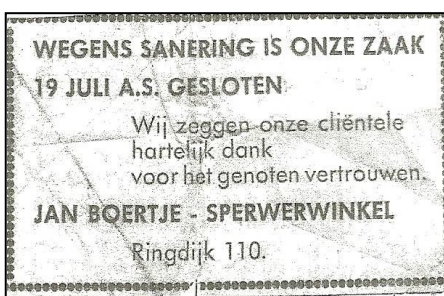
balen, vaten, dozen en tonnen in de winkel. Op aanwijzing van de klant werden de gewenste hoeveelheden in papieren zakken, blikken en flessen gedaan, na te zijn afgewogen op de weegschaal of bascule met gewichten. Wat een gesjouw om de bevoorrading van de winkel op peil te houden. Werk dat iedere dag moest worden gedaan, erg zwaar werk om al die balen zout en suiker e.d. te verplaatsen. In de etalage werden allerlei producten zo aantrekkelijk mogelijk uitgesteld en wel

zodanig dat het uitnodigde om naar binnen te komen om de producten te kopen. Bij binnenkomst vielen meteen allerlei soorten heerlijke snoepjes op die in grote glazen stopflessen op een plank tegen de achterwand van de etalage stonden. De trommels met allerlei koekjes stonden verleidelijk schuin geplaatst in de toonbank achter het glas voor het zicht: dus laten staan was erg moeilijk. Overal in de winkel rook het heerlijk naar allerlei producten en etenswaren, maar ook petroleum stond er in een groot vat. Bij het vullen van de blikjes was dat uiteraard vanwege de lucht geen succes en met de verkoop werd dan ook spoedig na enige maanden gestopt. In het begin verkochten wij alles los zoals: zout, suiker, stroop, koffie, grutten, peulvruchten, zeep, soda.

Uit de folder 1945-1955

En voor op de boterham: worst, pastei, haring, rookvlees, ham en uiteraard, en wie is er niet mee opgegroeid, jam van Flipje Tiel. Voor bij de koffie of thee: koekjes, biskwie, rumbonen! (zie de folder 10 jaar). Voor de persoonlijke verzorging was ook voorzien in allerlei crèmes en shampoos. Ook voor babyartikelen was men op het juiste adres, zoals: spenen, flessen, poeder en zeep. En vergeet

ook niet de schoenpoets om de zondagse schoenen flink te laten glimmen.

Voor de schoonmaak waren er te veel producten om op te noemen: borstels, bezems, sponzen, zemen en uiteraard de onvolprezen mattenkloppers. Voor na de grote lenteschoonmaak waren er kastranden en kastplankpapier. Voor het petroleumkookstel en lampen verkochten we speciaal katoen en kachelpoets.

En dan allerlei textiel zoals: hand- en theedoeken, dweilen, vaatdoekjes, lakens, slopen, nylons en sokken. Voor de reparatie van kleding: hand- en machiegaren, elastiek, knopen e.d.

Ook voor de broodnodige vitamines kon men bij ons terecht: fruit en sinaasappelen.

Voor elke gelegenheid was er wijn beschikbaar uit alle windstreken, met uiteraard de bijpassende snacks. En voor de huisdieren: vogelzaad en zand. De rokers konden bij ons kiezen uit allerlei rookwaren en bijbehorende artikelen.

En in onze drogisterijafdeling hadden we pleisters, verband en pijnstillende middelen zoals Aspro en Chefarine.

Tijdens de Sinterklaastijd stonden er zogenaamde cadeautafels in de voorkamer met allerlei Sinterklaasartikelen zoals: chocoladeletters en suikerbeestjes en niet te vergeten overheerlijke marsepein. Maar ook speelgoed en diverse cadeaus. Dus eigenlijk te veel om op te noemen. December was altijd een zeer hectische periode in het jaar.

Bezorging van bestellingen ging als volgt:

Alle klanten in de wijde omtrek van Zwijndrecht waren in het bezit van een zogenaamd. Boodschappenboekje. Deze boekjes werden wekelijks opgehaald en de bestellingen werden dan één of twee dagen later bezorgd en afgerekend.

Afhalen van boodschappen in de winkel was meestal halen en voor sommigen niet betalen. Dit was uiteraard erg vervelend, omdat je altijd achter je geld aan moest, anders kon je fluiten naar je zuurverdiende centen. De bezorging vond in het begin plaats met een fiets met aanhanger en met de bakfiets. Later met de bestelauto betekende een hele vooruitgang. Werktijden van 40 uur kende men niet, 70 uur benaderde meer de werkelijkheid. En vakanties? Die waren er helemaal niet bij en was je een middag vrij, dan stond de bode op de stoep met een nieuwe voorraad en die kon je echt niet laten staan.

Kortom het was zwaar, maar mooi werk, omdat je vrijheid van handelen had, niet in de laatste plaats contact had met de mensen.

U begrijpt, dat het voor mij onmogelijk is u alles in de finesses te vertellen, dus hoop ik dat deze bijdrage mag meewerken om enigszins een beeld te krijgen van wat een kruidenier van 1945 -1969 moest doen om zelf in zijn inkomen te voorzien. Aan voedsel was nooit gebrek, wel de zorg omtrent de houdbaarheid van de producten en het betalen van de leveranciers.

Ik hoop u met deze bijdrage veel leesplezier te hebben gegeven. Met vriendelijke groet, M. Boertje, Zonnestein, Zwijndrecht

Nieuws vanuit de Werkgroep Genealogie

In een van de vorige uitgaves van de mededelingenkrant meldden wij u dat we bezig waren met een workshop "Oud Schrift", in het Erfgoedcentrum DiEP te Dordrecht.

Acht avonden hebben wij ons gebogen over oude middeleeuwse teksten, om deze naar de huidige tijd te vertalen (te transcriberen), heel interessant, maar soms ook heel lastig.

Momenteel (april/mei) zijn we bezig met een gebruikerscursus van het genealogieprogramma Haza-21, de cursus wordt, op uitnodiging door het hele land gegeven, en dit keer zijn we met Dhr. Diebrink van telepas software overeen gekomen dat hij de gebruikerscursus deze keer bij ons in de Vergulde Swaen geeft. Met 7 gebruikers uit de omtrek (Zwijndrecht / H.I.Ambacht / Dordrecht) zitten we 5 maandagavonden in de Swaen te werken aan stambomen, kwartierstaten, genealogieën, familiearchieven en publicaties. Een interessante maar ook wel een ingewikkelde cursus.

Nog een nieuwtje: u kunt uw genealogische vragen ook per e-mail stellen, zie onderstaand adres. Verder zijn wij nog op zoek naar allerhande familieberichten, zoals geboorte, verloving, trouwen en rouwkaarten, trouwboekjes, genealogieën, stambomen etc. die betrekking hebben op de Zwijndrechtse Waard. Mocht u dus bij het opruimen een of meerdere van deze zaken tegenkomen, dan houden wij ons aanbevolen. Heeft u verder nog genealogische vragen, schroom niet om eens langs te komen op een van de interesse avonden, (derde dinsdag van de maand), geen tijd, mail of bel ons dan voor een afspraak op een ander tijdstip.

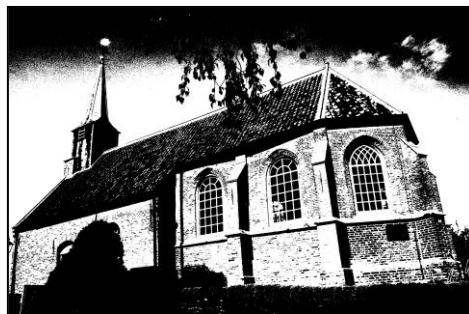
Namens werkgroep Genealogie:
Geke Hams en Bert van Es.
Het e-mailadres is:
hvz.genealogie@hotmail.com

Lezingen oorlogsverhalen

De lezingen door José de Man-van Dalen, gehouden in de bovenzaal van De Vergulde Swaen op woensdag 28 april j.l., trokken zo'n 50 belangstellenden.

Ze konden genieten van de puur Zwijndrechtse oorlogsverhalen, die haar moeder Toos van Dalen-de Kuiper heeft nagelaten. De op het scherm getoonde foto's en de meegebrachte attributen vormden, samen met de verhalen, een mooi tijdsbeeld. José's moeder, overleden op bijna 93 jarige leeftijd, zou precies een week later op bevrijdingsdag 5 mei 2010, honderd jaar geworden zijn. Heel boeiend verteld deze bijzondere gebeurtenissen uit het verleden, die, dank zij dochter José, voor de toekomst bewaard kunnen blijven.

Ko Barendrecht met "Kijfhoek" op herhaling

De lezingen van Ko Barendrecht over het mysterieuze verleden van de Kijfhoek waren een succes. Zo zeer zelfs dat een aantal leden, die deze lezing niet kon bijwonen, heeft verzocht om de lezing in het najaar opnieuw op de agenda te plaatsen. En dat doen we dus en wel op 22 september om 14.30 en om

19.30 uur. Belangstellenden wordt geadviseerd om vooraf te reserveren tijdens de openingstijden van De Vergulde Swaen op woensdag en zaterdag van 10 tot 16 uur en op zondag van 14 tot 17 uur. Tel. 078-6125681. Reserveren kan natuurlijk ook gewoon aan de balie van de Vergulde Swaen.

Nieuwe bestuurssamenstelling

Tijdens de laatst gehouden algemene ledenvergadering van 24 maart 2010, is afscheid genomen van Koen Boot, die vanwege zijn gezondheid te kennen heeft gegeven zijn bestuurstaken niet meer te kunnen uitvoeren. Het bestuur zal hem als persoon en zijn inzet voor de vereniging zeer missen.

Als nieuw bestuurslid is gekozen dhr. Jan van Dalen. Elders in deze krant zal hij zich aan u voorstellen. Het bestuur is nu als volgt samengesteld:

- Piet van Rietschoten: voorzitter
- Clement Blacquièrre: secretaris
- Bram Schenkel: penningmeester
- Ada Boshuizen: algemeen bestuurslid
- Klazien Odekerken: exposities, lezingen
- Pieter de Klerk: PR, redactie Mededelingenkrant
- Jan van Dalen: algemeen bestuurslid

Vanzelfsprekend kunt u elk bestuurslid aanspreken of -schrijven via het e-mailadres van de HVZ, verguldeswaen@telfort.nl of direct, via de in dit blad genoemde e-mailadressen.

Zet uw licht niet onder de korenmaat

Een voor velen bekende bijbelse uitdrukking, Mattheus 5:15. M.a.w. laat uw talenten niet ongebruikt. Wellicht kunt u die talenten gebruiken voor onze vereniging. Bijvoorbeeld bij het organiseren en inrichten van exposities, het organiseren van lezingen, of als redactielid van de Mededelingenkrant. Ook voor onderhoud van de website zoeken we

medewerkers. Vrijwilligerswerk voor de vereniging is niet alleen leuk om te doen, maar het levert ook een belangrijke bijdrage aan de continuïteit en ontwikkeling van onze vereniging. Denk er eens over na. Reacties richten aan Pieter de Klerk, telefonisch 078-6122452 of e-mailadres: pieter@carladeklerk.nl.

En zegt u: "vrijwilligerswerk is niets voor mij, maar ik heb wel een leuk artikel, of een mooie foto voor de krant", geef dat dan ook aan ons door.

Introductie nieuw bestuurslid

In de afgelopen ALV is Jan van Dalen in het bestuur van de HVZ gekozen.

Jan is algemeen bestuurslid en gaat zich vooral bezig houden met bestuurlijk organisatorische zaken. Ook zal hij een aantal taken van de voorzitter overnemen. Voor wie de ALV niet heeft bijgewoond: Jan

van Dalen (63), geboren en getogen in Zwijndrecht, is een zoon van wijlen Veilingkeur-

meester Daniël van Dalen en nu woonachtig in De Volgerlanden van H-I-Ambacht.

Jarenlange bestuurservaring en leidinggevende functies in het bedrijfsleven maken hem tot een welkome aanvulling in het bestuursteam.

Desgevraagd zijn reactie: *"Eerst veel leren, kennismaken en onder-tussen zaken in uitvoering nemen. Een enthousiast team; het lijkt me een leuke vrijwilligersbaan"*.

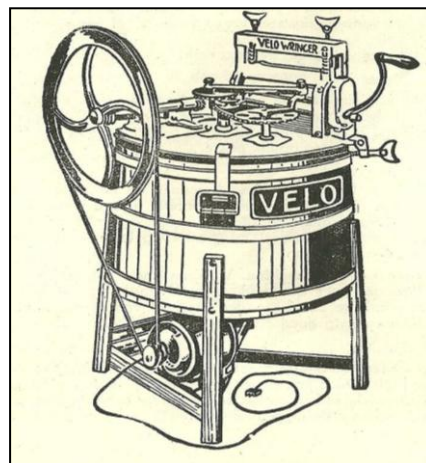
Vanaf deze plaats een hartelijk welkom. Zijn e-mailadres is: jan.van.dalen.17@hetnet.nl.

Maandag wasdag, dinsdag groenten wekken...

In de archieven van de Historische Vereniging, bevinden zich vele boeken en geschriften. Deze worden nu door een zeer actieve Commissie geïnventariseerd. Voor u zijn er twee geselecteerd...

Rubriek: Uit de oude doos...

Twee dunne boekjes van nog geen 60 jaar oud, maar met informatie die voor jongeren onder ons lijkt te komen uit de middeleeuwen. De boekjes waren bedoeld als receptenboekje in de keuken, of werden gebruikt als lesmateriaal voor het Nijverheids Onderwijs. Groenten wekken, vlees zouten en drogen, of de textielwas in de 50er jaren, inclusief spoelen en drogen. Een hels karwei, waarbij men de gehele maandag aan het knoeien was met machines die wel op een

stoommachine leken. Een groot aantal van u zal zich deze situatie nog wel herinneren of de verhalen van overlevering kennen. Het gebruik van de afgebeelde wasmachine was overigens niet zonder gevaar. Bescherming van draaiende delen was er nauwelijks. Maar ja. Of je stond uren te 'stampen' in een teil, of je liet dit elektromonster z'n werk doen. Die keuze was snel gemaakt. Getuige ook de supermoderne machines die we vandaag de dag hebben. Eten bereiden en koken was toen ook al even tijdrovend. Geen diepvries, geen koelkasten, geen magnetron en ook geen keukenmachines. Alles werd dagelijks met de hand bereid. Bewaren kon alleen door zouten of wekken. Ook daar was je dan weer een hele dag mee bezig. Kortom: leuke leeslectuur uit de oude doos; we wilden u dat niet onthouden.

Tot slot: Nieuwe exposities...

De tentoonstelling 1940-1945 is ten einde. Voor de zomermaanden komt de nalatenschap van mevr. van Dam- de Klerk weer aan bod. Na de zomer komt een nieuwe expositie, genaamd "Schilderijen van Middelhoek". We houden u op de hoogte.

Colofon

De Vergulde Swaen Mededelingenkrant is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt (minstens) 4x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

Medewerkers aan deze uitgave: Klazien Odekerken, Dhr. Boertje, Bert van Es, Pieter de Klerk en Jan van Dalen

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 660 exemplaren. Kopij inleveren voor de volgende uitgave: voor 15 juli 2010

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: verguldeswaen@telfort.nl. De "Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078-6125681 www.swaen.org